

(ร่าง)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัย
สำหรับผู้ปฏิบัติงาน

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน โดยมีผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการมูลฝอยได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย หัวข้อวิชา เนื้อหา ระยะเวลา และวิธีการประเมินผลตามแนบท้ายประกาศนี้

“หน่วยงานจัดการฝึกอบรม” หมายความว่า

(๑) หน่วยงานของกรมอนามัย

(๒) หน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัย

“ผู้ปฏิบัติงาน” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ตามกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓

หมวด ๑

หลักเกณฑ์การแจ้ง และการขอความเห็นชอบเป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรม

ข้อ ๔ หน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่อาจได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัย ได้แก่

(๑) สถาบันการศึกษาของรัฐ หรือเอกชน ซึ่งมีหลักสูตรการสอนด้านสุขาภิบาล อนามัย สิ่งแวดล้อม หรือเคมี หรือสาขาวิชาวิศวกรรมด้านสิ่งแวดล้อม หรืออาชีวอนามัยและความปลอดภัย

(๒) หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(๓) นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด หรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งนิติบุคคลอื่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ประสงค์ในการจัดการฝึกอบรม

ข้อ ๕ หน่วยงานจัดการฝึกอบรมต้องจัดการฝึกอบรมโดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) มีบุคลากรซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการฝึกอบรมอย่างน้อยหนึ่งคน

(๒) จัดให้มีวิทยากรซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๐

(๓) มีเอกสารประกอบการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาเป็นไปตามข้อ ๙ และรายละเอียดตามหลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

ข้อ ๖ การยื่นขอความเห็นชอบจากกรมอนามัย ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย หรือหน่วยงานที่กรมอนามัยมอบหมาย และให้อธิบดีกรมอนามัย หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมายพิจารณาคำขอความเห็นชอบโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับการจัดฝึกอบรม และออกหนังสือรับรองให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรมให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอพร้อมเอกสารครบถ้วนแล้ว

หมวด ๒

วิธีการ หลักสูตร วิทยากร และการประเมินผลการฝึกอบรม

ข้อ ๗ ในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงานจัดการฝึกอบรม ต้องดำเนินการดังนี้

(๑) แจกแผนการจัดการฝึกอบรมให้กรมอนามัยทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๒) จัดการฝึกอบรมเป็นเวลาตามหลักสูตรที่กำหนดตามข้อ ๑๒

(๓) จัดให้มีการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

(๔) ออกใบประกาศนียบัตรรับรองการฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงานให้แก่ผู้ผ่านการฝึกอบรมตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

(๕) หน่วยงานจัดการฝึกอบรมต้องส่งข้อมูลการจัดการฝึกอบรม อย่างน้อยประกอบด้วย สถานที่จัดการฝึกอบรม รายละเอียดหลักสูตรการฝึกอบรม รายชื่อวิทยากร จำนวนรุ่น รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสรุปผลการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม แจกกรมอนามัยทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการฝึกอบรม

ข้อ ๘ ในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงานจัดการฝึกอบรมต้องจัดห้องอบรมเพื่อรองรับจำนวนผู้เข้ารับการอบรมรุ่นละไม่เกินแปดสิบคน

ข้อ ๙ หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีระยะเวลาการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าหกชั่วโมง ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยหัวข้อวิชาดังต่อไปนี้

(๑) ความรู้พื้นฐานและความสำคัญของผู้ปฏิบัติงาน

(๒) หลักปฏิบัติที่ปลอดภัยในการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(๓) หลักสัญลักษณ์และความปลอดภัยในกรณีที่พบมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนรั่วไหล เกิดปฏิกิริยาหรือเหตุการณ์อื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑๐ วิทยากรผู้บรรยายในการฝึกอบรม ตามหัวข้อวิชาในข้อ ๙ ต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปสาขาวิทยาศาสตร์ด้านสุขาภิบาล อนามัยสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมศาสตร์ด้าน

สิ่งแวดล้อมหรือเคมี และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหรือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี (จากการตรวจสอบในกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๕ (๑) ไม่มีวิทยาศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย และวิศวกรรมด้านเคมี ซึ่งในตัวอย่างประกาศที่นำเข้าไปประชุมมี โดยจากการประชุมที่ประชุมให้ตรวจสอบถ้อยคำให้ตรงกับกฎกระทรวง จึงคงไว้ให้สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อมไว้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ)

(๒) เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของกรมอนามัย กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นอาจารย์สถาบันการศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอนในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอนามัยสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือสิ่งแวดล้อมในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๔) เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

ข้อ ๑๑ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องเข้ารับการฝึกอบรมครบตามหัวข้อวิชาที่กำหนด และผู้ผ่านการฝึกอบรมต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบของคะแนนทั้งหมด

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งจึงจะมีสิทธิได้รับประกาศนียบัตรรับรองจากหน่วยงานจัดการฝึกอบรม ทั้งนี้ ต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพทุกห้าปี

หมวดที่ ๓

การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ข้อ ๑๒ ให้อธิบดีกรมอนามัย หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมาย ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล หรือให้คำแนะนำ ให้หน่วยงานหรือองค์กรจัดการฝึกอบรมปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศนี้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าหน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัย ให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรม มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้ง สถานภาพของหน่วยงานหรือองค์กร วิทยากร การอบรม หรือมีการเปลี่ยนแปลงอื่นใดตามที่ไต่ถามคำขอรับการเห็นชอบจากกรมอนามัย ให้หน่วยงานจัดการฝึกอบรมนั้น ยื่นหรือจัดส่งเอกสารแสดงการเปลี่ยนแปลงต่ออธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมาย ณ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย หรือหน่วยงานที่กรมอนามัยมอบหมาย ทั้งนี้ ให้ดำเนินการก่อนจัดการฝึกอบรม”

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่หน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัยไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ให้อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมาย มีหนังสือเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่หน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัยให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรม ขาดองค์ประกอบอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนตามข้อ ๑๔ อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมายอาจพิจารณาเพิกถอนหนังสือรับรองให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรมได้

สาธิต ปิตุเตชะ
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ร่าง

หลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

หัวข้อวิชา	ขอบเขตเนื้อหา	รูปแบบ/วิธีการสอน	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑. ความรู้พื้นฐานและความสำคัญของผู้ปฏิบัติงาน	๑) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒) ความเสี่ยงและผลกระทบต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงอันตรายที่เกิดจากการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๓) ความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน และวิธีการรายงานผลการปฏิบัติงาน	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบการบรรยาย - วิดีทัศน์	๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
๒. หลักปฏิบัติที่ปลอดภัยในการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	๑) หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติที่ปลอดภัยในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒) อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การใช้และการบำรุงรักษา ๓) สัญลักษณ์และป้ายเตือนอันตรายของสารเคมีที่เกี่ยวข้องกับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๔) การตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับผู้ปฏิบัติงาน	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบการบรรยาย - แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ - วิดีทัศน์	๓ ชั่วโมง
๓. หลักสัญลักษณ์และความปลอดภัยในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนรั่วไหล เกิดปฏิกิริยา หรือเหตุการณ์อื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	๑) ลักษณะการเกิดเหตุผิดปกติ การรั่วไหล และเกิดปฏิกิริยา หรือเหตุการณ์อื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒) การแจ้งเหตุฉุกเฉินและการระงับเหตุขั้นต้น ๓) การปฐมพยาบาลและการดูแลสุขภาพเบื้องต้น	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบการบรรยาย - สาธิต ฝึกปฏิบัติ - วิดีทัศน์	๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
รวมระยะเวลา			๖ ชั่วโมง

การประเมินผล

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องผ่านการประเมินผล โดยใช้วิธีทดสอบความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งนี้ ต้องผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของคะแนนทั้งหมด

หัวข้อวิชา	เวลาการฝึกอบรม	คะแนน
๑. ความรู้พื้นฐานและความสำคัญของผู้ปฏิบัติงาน	๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที	๒๕ คะแนน
๒. หลักปฏิบัติที่ปลอดภัยในการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	๓ ชั่วโมง	๕๐ คะแนน
๓. หลักสัญลักษณ์และความปลอดภัยในกรณีที่พบมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนรั่วไหล เกิดปฏิกิริยา หรือเหตุการณ์อื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที	๒๕ คะแนน
รวม	๖ ชั่วโมง	๑๐๐ คะแนน

แบบประกาศนียบัตร

ตราสัญลักษณ์
ของหน่วยงาน
จัดการฝึกอบรม

(หน่วยงานจัดการฝึกอบรม)

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

.....
ได้ผ่านการฝึกอบรม “หลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน”

ตามกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓

ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ให้ไว้ ณ วันที่ .....

.....
(.....)

ตำแหน่ง...(หัวหน้าหน่วยงานจัดการฝึกอบรม)....